

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-115-17

Druk nr 1872
Warszawa, 25 września 2017 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o ratyfikacji Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanego w Warszawie w dniu 28 czerwca 2017 r.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem

(-) Beata Szydło

Projekt

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 28 czerwca 2017 r. w Warszawie zostało podpisane Porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w Rzeczypospolitej Polskiej w następującym brzmieniu:

Po zaznajomieniu się z powyższym Porozumieniem, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- zostało ono uznane za słuszne zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych,
- jest przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone,
- będzie niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie, dnia

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Andrzej Duda

PREZES RADY MINISTRÓW

Beata Szydło

U S T A W A

z dnia

**o ratyfikacji Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją
Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa
i Współpracy w Europie w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanego w Warszawie
w dniu 28 czerwca 2017 r.**

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanego w Warszawie w dniu 28 czerwca 2017 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel związania Rzeczypospolitej Polskiej Porozumieniem

Potrzeba związania Rzeczypospolitej Polskiej Porozumieniem między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w Rzeczypospolitej Polskiej wynika z konieczności uregulowania statusu prawnego Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (dalej: OBWE) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w związku z pełnieniem przez Rzeczpospolitą Polską funkcji państwa goszczącego instytucję autonomiczną OBWE, tj. Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka, zwane dalej „ODIHR” (*Office for Democratic Institutions and Human Rights*).

OBWE nie jest klasyczną organizacją międzynarodową – podstawą jej istnienia nie jest umowa międzynarodowa, lecz akty o charakterze politycznym. Wobec braku wielostronnej umowy międzynarodowej, która przyznawałaby OBWE osobowość prawną oraz odpowiednie przywileje i immunitety – zarówno organizacji, jak i jej funkcjonariuszom – zachodzi konieczność uregulowania tych kwestii w dwustronnej umowie między państwami uczestniczącymi a OBWE lub na podstawie przepisów prawa wewnętrznego poszczególnych państw uczestniczących OBWE.

Decyzja Rady Ministerialnej, przyjęta w Rzymie 1 grudnia 1993 r., dotycząca przywilejów i immunitetów OBWE, nie ma prawnie wiążącego charakteru. Decyzja ta pozostawia państwom członkowskim wybór sposobu implementacji jej postanowień do krajowych porządków prawnych „zgodnie z ich konstytucyjnymi i prawnymi wymogami”. W związku z tym, przyznanie przywilejów i immunitetów członkom Sekretariatu ODIHR przez szereg państw (np. Szwecję, Włochy, Stany Zjednoczone Ameryki) nastąpiło na mocy jednostronnych aktów tych państw, realizowanych w ich wewnętrznym porządku prawnym.

W przypadku części państw, uregulowanie statusu prawnego OBWE na ich terytorium jest pożądane, ale nie niezbędne. Konieczność taka występuje natomiast w przypadku tych państw, na których terytorium znajduje się siedziba jednostki organizacyjnej OBWE. W Warszawie ma swoją siedzibę ODIHR – największa instytucja autonomiczna OBWE. Inne państwa goszczące instytucje OBWE uregulowały już te

kwesie w swoich wewnętrznych porządkach prawnych (Austria, Holandia i Czechy) lub zawarły w tym zakresie umowy dwustronne z Organizacją (Dania).

Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka z siedzibą w Warszawie zostało utworzone na mocy postanowień Paryskiej Karty dla Nowej Europy, podpisanej dnia 21 listopada 1990 r., początkowo jako Biuro Wolnych Wyborów.

Rzeczpospolita Polska zobowiązała się do goszczenia tej instytucji OBWE na zasadach wynikających z Karty Paryskiej oraz Dokumentu dodatkowego przyjętego w celu urzeczywistnienia niektórych postanowień Karty. W szczególności Rzeczpospolita Polska zobowiązała się do zapewnienia ODIHR właściwych warunków działania, tj. „umożliwienia pełnego prowadzenia działalności, zaciągania zobowiązań kontraktowych i finansowych oraz przyznania jej stosownego statusu dyplomatycznego”, a także do pokrycia kosztów siedziby Biura w Warszawie.

W związku z przyjętymi przez Rzeczpospolitą Polską zobowiązaniami międzynarodowymi, uchwałą nr 65 Rady Ministrów z dnia 2 maja 1991 r. w sprawie działania Biura Wolnych Wyborów Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie z siedzibą w Warszawie (M.P. poz. 106) została potwierdzona zgoda na podjęcie działania przez Biuro Wolnych Wyborów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a pracownikom Biura zostały przyznane przywileje i immunitety określone w Konwencji dotyczącej przywilejów i immunitetów Narodów Zjednoczonych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 lutego 1946 r. (Dz. U. z 1948 r. poz. 286).

W 1992 r., podczas Spotkania Ministerialnego OBWE w Pradze, rozszerzono mandat Biura i zmieniono jego nazwę. W związku z tym, uchwałą nr 62 Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 1992 r. w sprawie Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie z siedzibą w Warszawie (M.P. poz. 118) została potwierdzona zgoda na dalsze działanie Biura w Rzeczypospolitej Polskiej pod nową nazwą, a także przyznanie przywilejów i immunitetów, o których mowa w Konwencji o przywilejach i immunitetach Narodów Zjednoczonych, na rzecz Biura i jego pracowników. Natomiast pracownikom merytorycznym delegowanym do pracy w Biurze przez inne niż Rzeczpospolita Polska państwa uczestniczące w Konferencji oraz członkom ich rodzin pozostającym z nimi we wspólnocie domowej zostały przyznane przywileje i immunitety przewidziane w

Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, sporządzonej w Wiedniu dnia 18 kwietnia 1961 r. (Dz. U. z 1965 r. poz. 232).

W związku z wejściem w życie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., która wprowadziła nowe regulacje w odniesieniu do źródeł prawa, powołana wyżej uchwała, jako akt o charakterze wewnętrznym, niemający waloru powszechnie obowiązującego źródła prawa, a także podjęty bez upoważnienia ustawowego, nie może być traktowana jako podstawa określająca zasady funkcjonowania ODIHR w Warszawie. Biorąc pod uwagę powyższe zmiany w polskim porządku prawnym, jak również fakt, że OBWE oraz jej instytucje nie zostały powołane do życia na podstawie wielostronnej umowy międzynarodowej, niezbędne jest kompleksowe uregulowanie statusu prawnego OBWE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem ODIHR, na podstawie umowy dwustronnej.

Potrzeba zawarcia takiej umowy stała się nagłąca zarówno ze względów politycznych, jak i formalno-prawnych, chociaż należy zwrócić uwagę, że przyznane ODIHR w 1992 r. przywileje i immunitety nie zostały odebrane wraz z wygaśnięciem wspomnianej wyżej uchwały Rady Ministrów. Trwają one na zasadzie powszechnie przyjętego zwyczaju międzynarodowego, a Ministerstwo Spraw Zagranicznych dwukrotnie potwierdziło notami (w latach 2006 i 2012) korzystanie przez ODIHR z przywilejów i immunitetów określonych Paryską Kartą dla Nowej Europy z 1990 r.

W celu zawarcia stosownej umowy z OBWE, Minister Spraw Zagranicznych zwrócił się z wnioskiem do Prezesa Rady Ministrów o udzielenie zgody na rozpoczęcie negocjacji umowy międzynarodowej w trybie art. 5 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. poz. 443, z późn. zm.). Prezes Rady Ministrów p. Beata Szydło wyraziła zgodę na rozpoczęcie negocjacji i zatwierdziła instrukcję negocjacyjną (pismo z dnia 10 października 2016 r.).

Przyjęty w toku negocjacji z OBWE tekst projektu Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w Rzeczypospolitej Polskiej przewiduje kompleksowe i zgodne z obowiązującymi standardami międzynarodowymi uregulowanie powyższych zagadnień.

Podpisanie Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa

i Współpracy w Europie w Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 28 czerwca 2017 r. stanowiło znaczący krok na drodze do pełnego wypełnienia zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa przyjmującego OBWE/ODIHR. Ratyfikacja przedmiotowego Porozumienia stanowi logiczną i prawną konsekwencję dotychczasowych decyzji podjętych przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej.

Zwiążanie Rzeczypospolitej Polskiej Porozumieniem pozwoli na zrealizowanie następujących celów:

- określenie statusu prawnego OBWE w Rzeczypospolitej Polskiej,
- określenie ram prawnych funkcjonowania ODIHR na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tak aby:
 - w odniesieniu do polskiego porządku prawnego i praktyki polskich organów władzy publicznej nastąpiło prawne usankcjonowanie zobowiązań podjętych przez Rzeczpospolitą Polską w formie deklaracji politycznych i nadanie im prawnie wiążącego charakteru,
 - ODIHR i jego pracownicy mogli przedstawiać właściwym organom (np. podatkowym) oraz swoim kontrahentom podstawę prawną w zakresie posiadania odpowiedniego statusu i wynikających z niego uprawnień, przede wszystkim na użytek obrotu prawnego w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Dotychczasowy a projektowany stan prawny

Aktualnie zarówno z punktu widzenia prawa międzynarodowego jak i prawa wewnętrznego, kwestia przyznania OBWE osobowości prawnej przez Rzeczpospolitą Polską i potwierdzenia przywilejów i immunitetów tej organizacji i jej pracowników, z których korzystają klasyczne organizacje międzynarodowe, pozostaje nieuregulowana.

W pracach nad Porozumieniem przyjęto założenie, że nowe regulacje, co do zasady, nie powinny wprowadzać postanowień mniej korzystnych – zarówno dla OBWE, jak i jej pracowników – niż te, z których korzystali oni na podstawie uchwały Rady Ministrów nr 62 z dnia 5 czerwca 1992 r. (a w praktyce korzystają nadal). Porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w Rzeczypospolitej Polskiej reguluje następujące kwestie:

- przyznanie osobowości prawnej i zdolności prawnej OBWE oraz jej instytucjom, w tym ODIHR, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- przyznanie OBWE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej następujących przywilejów i immunitetów:
 - nietykalność pomieszczeń OBWE i zagwarantowanie ich ochrony przed wtargnięciem lub szkodą oraz zapobieżenie zakłóceniu spokoju pomieszczeń lub uchybieniu godności OBWE,
 - immunitet dla mienia i aktywów OBWE,
 - nietykalność dokumentów OBWE,
 - zwolnienie OBWE z danin publicznych,
 - zagwarantowanie ułatwień w zakresie środków porozumiewania się,
 - prawo do używania symboli i flagi OBWE w celach służbowych;
- określenie zakresu przywilejów i immunitetów przysługujących przedstawicielom państw uczestniczących OBWE, biorącym udział w spotkaniach lub pracach OBWE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- określenie zakresu przywilejów i immunitetów funkcjonariuszy OBWE.

Zakres przyznanych OBWE i jej funkcjonariuszom uprawnień ma na celu wywiązanie się z przyjętych przez Rzeczpospolitą Polską zobowiązań międzynarodowych, z uwzględnieniem politycznego znaczenia umiejscowienia siedziby ODIHR w Warszawie oraz standardów stosowanych wobec funkcjonariuszy organizacji międzynarodowych.

Zgodnie z Porozumieniem funkcjonariusze OBWE korzystają m.in. z immunitetu jurysdykcyjnego w odniesieniu do czynności służbowych, przywileju nietykalności dokumentów, zwolnienia od opodatkowania wynagrodzeń, dodatków, innych uposażeń i świadczeń wypłacanych im przez OBWE lub delegujące państwo w związku z wykonywaniem oficjalnych funkcji na rzecz OBWE, zwolnienia z obowiązku odprowadzania do polskich instytucji zabezpieczenia społecznego składek na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń i uposażeń wypłacanych im przez OBWE lub delegujące państwo w związku z wykonywaniem oficjalnych funkcji na rzecz OBWE, prawa używania szyfru oraz przesyłania i otrzymywania dokumentów, korespondencji lub innych oficjalnych materiałów niezależnie od ich formy, dostarczanych przez kurierów lub w formie opieczetowanej poczty dla potrzeb komunikacji służbowej z OBWE oraz z ułatwień dotyczących mienia przesiedlenia.

Najwyższym rangą funkcjonariuszom ODIHR będą przysługiwać także przywileje i immunitety przewidziane dla przedstawicieli dyplomatycznych na mocy Konwencji

wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, sporządzonej w Wiedniu dnia 18 kwietnia 1961 r. Przyznawanie przywilejów i immunitetów dyplomatycznych osobom pełniącym funkcje kierownicze w przedstawicielstwach organizacji międzynarodowych jest praktyką ugruntowaną w zwyczaju międzynarodowym.

Ponadto art. 11 ust. 2 Porozumienia wprowadza zasadę odpowiedniego stosowania do spraw nieuregulowanych Porozumieniem Konwencji dotyczącej przywilejów i immunitetów Narodów Zjednoczonych, zatwierdzonej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 13 lutego 1946 r.

3. Przewidywane skutki wejścia w życie Porozumienia

- Skutki polityczne i prawne

Związanie Rzeczypospolitej Polskiej Porozumieniem będzie miało bezpośredni wpływ na ocenę wiarygodności deklaracji Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w stosunkach międzynarodowych. Przez jednoznaczne rozstrzygnięcie kwestii dotyczących zakresu przywilejów i immunitetów przyznanych OBWE (w tym ODIHR) oraz jej funkcjonariuszom Porozumienie będzie miało pozytywny wpływ na efektywność stosowania przepisów prawa polskiego (w tym przepisów procesowych i przepisów podatkowych) wobec Organizacji i jej funkcjonariuszy. Pośrednio uregulowanie ww. kwestii wpłynie na pewność obrotu prawnego w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w zakresie stosunków cywilnoprawnych i prawa pracy.

Korzyści polityczne zawarcia Porozumienia polegają także na wyeliminowaniu ryzyka, jakie na arenie międzynarodowej niesie ze sobą brak określonych ram prawnych funkcjonowania OBWE i jej instytucji, w szczególności ODIHR, w krajowym porządku prawnym. W związku z aktualną sytuacją na forum OBWE, przedłużanie się takiej sytuacji mogłoby ułatwić ewentualne przeniesienie siedziby ODIHR do innego państwa, które będzie gotowe przyznać Organizacji i jej funkcjonariuszom oczekiwany zakres przywilejów, i tym samym zakończy misję tego podmiotu w Warszawie. Takie rozwiązanie było postulowane w ostatnich latach przez niektóre kraje OBWE.

Ewentualna decyzja w tym zakresie oznaczałaby dla Rzeczypospolitej Polskiej poważną stratę w wymiarze politycznym i wizerunkowym. Ulokowanie siedziby ODIHR w Rzeczypospolitej Polskiej stało się symbolem uznania dla naszego kraju, w którym zostały zainicjowane przemiany demokratyczne i polityczne w Europie

Środkowo-Wschodniej. Należy podkreślić, że jest to największa instytucja międzynarodowa mająca swoją siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Działalność ODIHR zyskała uznanie wspólnoty międzynarodowej, w szczególności jako organizatora misji obserwacji wyborów, które cieszą się dużym zaufaniem, dzięki ich niezależności i profesjonalizmowi. Instytucja ta stała się wiodącą w regionie, jeśli chodzi o monitorowanie stanu przestrzegania podstawowych standardów praw człowieka i wzmacnianie instytucji demokratycznych. ODIHR organizuje w Warszawie szereg ważnych spotkań i konferencji, w tym największą w Europie konferencję poświęconą prawom człowieka i demokracji – coroczne dwutygodniowe Spotkanie Przegładowe Wymiaru Ludzkiego (HDIM), które w 2016 r. zgromadziło ok. 1400 osób. Wyraźne określenie podstaw prawnych funkcjonowania OBWE/ODIHR w Rzeczypospolitej Polskiej może również stanowić czynnik przyczyniający się do zachęcenia innych organizacji międzynarodowych do usytuowania siedzib swoich instytucji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wejście w życie Porozumienia nie pociągnie za sobą konieczności zmian w powszechnie obowiązujących przepisach prawa krajowego.

Zgodnie z art. 91 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Porozumienie jako umowa międzynarodowa, ratyfikowana za zgodą wyrażoną w ustawie, będzie miało pierwszeństwo w polskim porządku prawnym przed ustawą, jeżeli ustawy nie da się pogodzić z postanowieniami Porozumienia.

- Skutki społeczne i gospodarcze

Związanie Rzeczypospolitej Polskiej Porozumieniem będzie miało bezpośredni wpływ na sytuację pracowników ODIHR, w tym obywateli polskich zatrudnionych w tej instytucji. Obecnie w ODIHR zatrudnionych jest 160 osób, z czego 74 to obywatele polscy. Nie przewiduje się natomiast wpływu Porozumienia na rynek pracy, w tym ułatwianie lub utrudnianie tworzenia nowych miejsc pracy, ani bezpośrednich konsekwencji dla poszczególnych grup zawodowych.

Wobec zwolnienia funkcjonariuszy OBWE z obowiązku odprowadzania do polskich instytucji zabezpieczenia społecznego składek na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń i uposażeń wypłacanych im przez OBWE lub delegujące państwo w związku z wykonywaniem oficjalnych funkcji na rzecz OBWE, projekt Porozumienia

przewiduje możliwość zawarcia dodatkowego porozumienia dotyczącego dobrowolnego przekazywania składek do polskiego systemu ubezpieczeń społecznych (art. 12 ust. 3). Uzasadnieniem dla takiego rozwiązania są różnice pomiędzy zakresem świadczeń w polskim systemie ubezpieczeń społecznych a systemem świadczeń ubezpieczeniowych OBWE. Jednocześnie takie rozwiązanie ma na celu zapewnienie osobom zainteresowanym wyboru pomiędzy odprowadzaniem składek do systemu świadczeń ubezpieczeniowych OBWE lub podjęciem decyzji o podleganiu polskiemu systemowi ubezpieczeń społecznych.

Związanie się Porozumieniem nie wpłynie bezpośrednio na sytuację i rozwój gospodarczy w Rzeczypospolitej Polskiej. Przyczyniając się do utrwalenia siedziby ODIHR w Warszawie, pośrednio będzie miało pozytywne konsekwencje ekonomiczne, polegające m.in. na generowaniu dochodów związanych z organizacją dużych imprez międzynarodowych.

- Skutki finansowe, wraz z określeniem źródeł finansowania, związane z wejściem w życie Porozumienia

Związanie się Porozumieniem nie będzie miało istotnego wpływu na faktyczne wpływy i wydatki budżetu państwa. Choć przyznanie zwolnień w zakresie opodatkowania Organizacji i jej funkcjonariuszy może być rozpatrywane jako potencjalne uszczuplenie przyszłych wpływów do budżetu, należy podkreślić, że nie byłoby możliwe utrzymanie lokalizacji ODIHR w Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku zaoferowania OBWE innych zasad funkcjonowania tej instytucji w naszym kraju, tj. odbiegających od standardów stosowanych wobec funkcjonariuszy innych organizacji międzynarodowych.

Niemożliwe jest szczegółowe wyliczenie skutków nadania funkcjonującemu już na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podmiotowi zdolności prawnej. Należy założyć, że z chwilą jej uzyskania wzrośnie potencjał ODIHR do działania w krajowym obrocie gospodarczym, co może mieć bezpośredni wpływ na zakres zamawianych przez Biuro usług i dokonywanych zakupów. Działalność ODIHR w Warszawie przynosi polskim podmiotom zyski wynikające z opłat za usługi, bilety lotnicze oraz wynajem mieszkań czy sal konferencyjnych. Szacunkowa wartość zamówionych przez OBWE w Rzeczypospolitej Polskiej usług w 2016 r. wyniosła 3 mln euro.

Obecne (od 2010 r.) koszty finansowania przez stronę polską siedziby ODIHR w Warszawie wynoszą około 5,5 mln zł rocznie i pokrywane są z budżetu Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Wszystkie ewentualne koszty dla budżetu państwa związane z koniecznością realizacji Porozumienia w kolejnych latach zostaną sfinansowane w ramach limitu wydatków właściwego dysponenta części budżetowej, przewidzianych corocznie w ustawie budżetowej, i nie będą stanowić podstawy do ubiegania się z budżetu państwa o dodatkowe środki na ten cel.

- Podmioty prawa krajowego, których dotyczy Porozumienie, w tym zakres, w jakim Porozumienie dotyczy osób fizycznych i prawnych

Porozumienie będzie bezpośrednio wpływać na podmioty prawa krajowego wchodzące w relacje prawne z ODIHR, w tym osoby fizyczne i prawne. Będzie stanowić powszechnie obowiązującą podstawę prawną dla takich relacji oraz zapewni bezpieczeństwo obrotu prawnego.

- Tryb związania Porozumieniem

Z uwagi na fakt, że niektóre postanowienia Porozumienia, w szczególności dotyczące immunitetu jurysdykcyjnego i egzekucyjnego OBWE i jej funkcjonariuszy oraz przysługujących im zwolnień podatkowych i celnych, dotyczą spraw uregulowanych w ustawie, związane Rzeczypospolitej Polskiej Porozumieniem nastąpi, zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w drodze ratyfikacji, za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie.

POROZUMIENIE
MIĘDZY
RZĄDEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
A ORGANIZACJĄ BEZPIECZEŃSTWA I WSPÓLPRACY W
EUROPIE
W SPRAWIE STATUSU ORGANIZACJI BEZPIECZEŃSTWA
I WSPÓLPRACY W EUROPIE
W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej oraz Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, zwana dalej „OBWE”, reprezentowana przez Sekretariat;

każde zwane osobno „Stroną” i wspólnie „Stronami”;

mając na uwadze postanowienia Paryskiej Karty dla Nowej Europy przyjętej w Paryżu dnia 21 listopada 1990 r. oraz Dokumentu Uzupełniającego wdrażającego niektóre postanowienia zawarte w Paryskiej Karcie dla Nowej Europy;

przywołując decyzję Rady KBWE w sprawie zdolności prawnej oraz przywilejów i immunitetów, przyjętą na czwartym posiedzeniu Rady w Rzymie dnia 1 grudnia 1993 r.;

w pełnym poszanowaniu zasad i zobowiązań OBWE, które stanowią podstawę ścisłej współpracy pomiędzy OBWE i Rządem Rzeczypospolitej Polskiej;

pragnąc umacniać wzajemne relacje i współpracę w ramach OBWE, w szczególności w celu umożliwienia prowadzenia wspólnie uzgodnionej działalności OBWE w Rzeczypospolitej Polskiej, w tym realizacji konkretnych projektów;

wyrażając gotowość do zapewnienia odpowiednich ram normatywnych takiej współpracy;

potwierdzając gotowość Rządu Rzeczypospolitej Polskiej do przyznania OBWE i funkcjonariuszom tej organizacji przywilejów i immunitetów niezbędnych do wykonywania funkcji w Polsce, biorąc pod uwagę traktowanie, z jakiego korzystało Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (ODIHR) od czasu jego utworzenia w Warszawie;

przy uwzględnieniu ogólnie przyjętych standardów w tym zakresie, wyznaczonych w szczególności przez postanowienia Konwencji dotyczącej przywilejów i immunitetów Narodów Zjednoczonych, zatwierdzonej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 13 lutego 1946 r. oraz Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, sporządzonej w Wiedniu dnia 18 kwietnia 1961 r.;

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1 Osobowość prawna i zdolność prawna

1. Dla celów niniejszego Porozumienia termin „OBWE” oznacza Organizację Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz jej poszczególne struktury, ustanowione przez organy decyzyjne OBWE w celu wykonywania podjętych decyzji oraz zadań wyznaczonych przez państwa uczestniczące, takie jak: Sekretariat, instytucje, misje terenowe, specjaliści przedstawiciele oraz inne jednostki operacyjne OBWE, a także Zgromadzenie Parlamentarne OBWE.

W szczególności, postanowienia niniejszego Porozumienia stosuje się wobec ODIHR z siedzibą w Warszawie oraz jego personelu.

2. OBWE, jej instytucje, w tym ODIHR, oraz jej misje, posiadają osobowość prawną i zdolność prawną do wykonywania swych funkcji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym zdolność do zawierania umów, nabywania nieruchomości i mienia ruchomego oraz dysponowania nimi oraz czynną i bierną zdolność procesową.

Artykuł 2 Pomieszczenia, majątek i aktywa OBWE

1. Wszelkie pomieszczenia OBWE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są nietykalne. Nietykalność obejmuje budynki, części budynków i grunt, w tym urządzenia i instalacje udostępnione OBWE lub utrzymywane, zajmowane bądź wykorzystywane przez OBWE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu wykonywania swych funkcji.

2. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej podejmuje wszelkie odpowiednie kroki w celu ochrony pomieszczeń OBWE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed wtargnięciem lub szkodą oraz zapobieżenia zakłóceniu spokoju pomieszczeń lub uchybieniu godności OBWE.

3. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązuje się ponosić, odpowiednio, koszty siedziby ODIHR w Warszawie. Stosowne porozumienie określające warunki i wysokość tego finansowania zostanie zawarte przez ministra

właściwego do spraw zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej i Dyrektora ODIHR.

Artykuł 3 Archiwa OBWE

Archiwa OBWE znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, niezależnie od ich dysponenta, oraz wszelkie dokumenty, w jakiegokolwiek formie, należące do tej Organizacji lub będące w jej posiadaniu są nietykalne.

Artykuł 4 Immunitet jurysdykcyjny i egzekucyjny

OBWE, jej majątek i aktywa znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, niezależnie od ich dysponenta, korzystają z pełnego immunitetu jurysdykcyjnego, z wyjątkiem konkretnych przypadków, w których OBWE wyraźnie zrzeknie się immunitetu zgodnie z artykułem 10 niniejszego Porozumienia. Takie zrzeczenie się immunitetu nie obejmuje środków egzekucyjnych, które wymagają oddzielnego zrzeczenia się.

Artykuł 5 Zwolnienia od podatków i cel

1. OBWE, jej aktywa, dochody i inne mienie są na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zwolnione z wszelkich bezpośrednich podatków oraz opłat krajowych, regionalnych i komunalnych, z wyjątkiem opłat za usługi użyteczności publicznej.
2. OBWE, jej aktywa, dochody i inne mienie są zwolnione z ograniczeń i należności celnych z tytułu wwozu i wywozu przez OBWE artykułów przeznaczonych do użytku służbowego, w tym na potrzeby działalności programowej i projektów OBWE. Artykuły wwożone, podlegające zwolnieniu, nie będą sprzedawane, oddawane w dzierżawę bądź zbywane nieodpłatnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że będzie to miało miejsce na warunkach ustalonych z właściwymi władzami Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Towary i usługi nabywane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez OBWE do jej użytku służbowego są zwolnione od podatku od towarów i usług, podatku akcyzowego lub podobnych podatków lub takich, które je zastępują. Zwolnienia te są stosowane na warunkach przewidzianych w obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej przepisach.

Artykuł 6 Ułatwienia w zakresie porozumiewania się

W zakresie porozumiewania się w sprawach służbowych OBWE korzysta na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z traktowania co najmniej tak przychylnego, jak przyznane przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej jakiegokolwiek organizacji międzynarodowej lub misji dyplomatycznej w zakresie pierwszeństwa oraz taryf i opłat za przesyłki pocztowe, telegramy, radiogramy, telefotografie, połączenia telefoniczne i inne środki porozumiewania się, jak również taryf prasowych za informacje udzielane prasie i radiu. Korespondencja urzędowa i inne komunikaty urzędowe OBWE nie podlegają cenzurze.

Artykuł 7 Flagi i symbole

OBWE ma prawo używania w celach służbowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym w swoich pomieszczeniach i na pojazdach, symboli i flag OBWE.

Artykuł 8 Przedstawiciele państw uczestniczących OBWE

1. Przedstawicielom państw uczestniczących OBWE i państw partnerskich OBWE, którzy biorą udział w spotkaniach OBWE i spotkaniach organizowanych pod auspicjami OBWE lub którzy uczestniczą w pracach OBWE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przysługują następujące przywileje i immunitety w trakcie pełnienia obowiązków służbowych:

- a) nie podlegają oni aresztowaniu lub zatrzymaniu;
- b) korzystają z immunitetu jurysdykcyjnego w odniesieniu do swoich wypowiedzi ustnych lub pisemnych i wszelkich czynności dokonanych przez nich w charakterze urzędowym. Immunitet ten obowiązuje także w okresie po zakończeniu pełnienia funkcji;
- c) korzystają z nietykalności wszystkich dokumentów, w jakiegokolwiek formie;
- d) są zwolnieni, wraz z członkami swoich rodzin pozostającymi z nimi we wspólnocie domowej, od ograniczeń podróży i ograniczeń imigracyjnych, formalności dotyczących rejestrowania cudzoziemców oraz obowiązków związanych ze służbą publiczną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- e) korzystają z takich samych przywilejów w odniesieniu do waluty i ułatwień jej wymiany, jakie przyznawane są przedstawicielom dyplomatycznym państw obcych;

f) korzystają z takich samych immunitetów i ułatwień w odniesieniu do bagażu osobistego, jakie przyznawane są przedstawicielom dyplomatycznym państw obcych;

g) przysługuje im prawo używania szyfru i otrzymywania dokumentów lub korespondencji dostarczanej przez kurierów lub w formie opieczetowanej poczty.

2. Wnioski o wize, jeśli są wymagane, składane przez przedstawicieli państw uczestniczących OBWE, którzy biorą udział w spotkaniach OBWE i spotkaniach organizowanych pod auspicjami OBWE lub którzy uczestniczą w pracach OBWE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będą rozpatrywane w najszybszym dopuszczalnym terminie w istniejących ramach prawnych.

3. Postanowienia ustępu 1 stosuje się do przedstawicieli państw uczestniczących OBWE innych niż przedstawiciele Rzeczypospolitej Polskiej.

Artykuł 9 Funkcjonariusze OBWE

1. Na potrzeby niniejszego porozumienia termin „funkcjonariusze OBWE” oznacza:

- a) kategorie osób wymienione w sekcji 1 Aneksu;
- b) oficjalnych przedstawicieli powoływanych przez Przewodniczącego OBWE;
- c) ekspertów misji OBWE;
- d) Sekretarza Generalnego Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE, członków personelu Sekretariatu Międzynarodowego oraz ekspertów jego misji.

2. Z zastrzeżeniem ustępu 5, wszystkim funkcjonariuszom OBWE, którzy wykonują swoje funkcje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przysługują następujące przywileje i immunitety:

- a) korzystają oni z immunitetu jurysdykcyjnego w odniesieniu do swoich wypowiedzi ustnych lub pisemnych i wszelkich czynności dokonanych przez nich w charakterze urzędowym. Immunitet ten obowiązuje także w okresie po zakończeniu pełnienia funkcji;
- b) korzystają z nietykalności wszystkich dokumentów, w jakiegokolwiek formie;

c) są zwolnieni od opodatkowania wynagrodzeń, dodatków, innych uposażeń i świadczeń wypłacanych im przez OBWE lub delegujące państwo w związku z wykonywaniem oficjalnych funkcji na rzecz OBWE;

d) są zwolnieni z odprowadzania do polskich instytucji zabezpieczenia społecznego obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń i uposażeń wypłacanych im przez OBWE lub delegujące państwo w związku z wykonywaniem oficjalnych funkcji na rzecz OBWE;

e) w przypadkach, gdy ma to zastosowanie, są zwolnieni, wraz z członkami swoich rodzin pozostającymi z nimi we wspólnocie domowej, z ograniczeń podróży i ograniczeń imigracyjnych, formalności dotyczących rejestrowania cudzoziemców oraz obowiązków związanych ze służbą publiczną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

f) korzystają z takich samych przywilejów w odniesieniu do waluty i ułatwień jej wymiany, jakie przyznawane są przedstawicielom dyplomatycznym państw obcych;

g) korzystają z takich samych immunitetów i ułatwień w odniesieniu do bagażu osobistego, jakie przyznawane są przedstawicielom dyplomatycznym państw obcych;

h) dla potrzeb komunikacji służbowej z OBWE przysługuje im prawo używania szyfru oraz przesyłania i otrzymywania dokumentów, korespondencji lub innych oficjalnych materiałów, niezależnie od ich formy, dostarczanych przez kurierów lub w formie opieczetowanej poczty;

i) zarówno oni sami, jak i ich małżonkowie, członkowie ich rodzin będący na ich utrzymaniu oraz inni członkowie ich rodzin pozostający z nimi we wspólnocie domowej, korzystają z takich samych ułatwień przy powrocie do kraju w okresie kryzysu międzynarodowego, jak członkowie misji dyplomatycznych akredytowani w Rzeczypospolitej Polskiej;

j) mają prawo, nie dłużej niż w ciągu dwunastu miesięcy od momentu pierwszego objęcia przez nich stanowiska w OBWE, do przywozu do osobistego użytku, ze zwolnieniem od podatków, cła i innych opłat, zakazów i ograniczeń w przywozie, mebli i rzeczy osobistych, w tym pojazdów silnikowych, w jednej lub wielu odrębnych przesyłkach, w związku z mianowaniem lub oddelegowaniem do pełnienia obowiązków w Rzeczypospolitej Polskiej, oraz do przywozu koniecznych dodatków do tego dobytku osobistego, a także do ich wywozu po zakończeniu pracy w OBWE.

Zwolnienie to stosuje się do mienia posiadanego lub używanego przez funkcjonariusza OBWE przez co najmniej sześć miesięcy poprzedzających przesiedlenie. Żadne meble i rzeczy osobiste, w tym pojazdy silnikowe,

przywiezione zgodnie z niniejszym punktem, nie mogą być odstępione lub używane przez inną osobę niż członek rodziny przed upływem dwunastu miesięcy od dnia przywozu, chyba że należności celne lub podatkowe zostały uiszczone przed upływem tego okresu.

Za uiszczenie należności celnych i podatkowych na skutek takiego odstąpienia rzeczy lub jej użycia przez osoby trzecie odpowiedzialny jest nabywca mebli i przedmiotów osobistych, w tym pojazdów silnikowych;

k) małżonkowie, członkowie rodziny będący na utrzymaniu funkcjonariusza OBWE oraz inni członkowie ich rodzin pozostający z nimi we wspólnocie domowej, korzystają z dostępu do polskiego rynku pracy zgodnie z obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej przepisami, przy czym jeśli wykonują oni pracę zarobkową, przywileje i immunitety nie mają zastosowania w odniesieniu do wykonywanej przez nich pracy.

3. Uznając, że kwestie dotyczące podatku dochodowego są uregulowane wyłącznie w ustępie 2 punkt c) powyżej oraz w ustępie 6, dodatkowo, oprócz przywilejów i immunitetów wymienionych w artykule 9 ustęp 2:

a) Sekretarzowi Generalnemu OBWE, Sekretarzowi Generalnemu Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE, szefom instytucji i szefom misji OBWE, pod warunkiem, że nie są oni obywatelami polskimi ani osobami posiadającymi prawo stałego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, przysługują takie same przywileje i immunitety na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak przedstawicielom dyplomatycznym na mocy Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, sporządzonej w Wiedniu dnia 18 kwietnia 1961 r.;

b) pracownikom ODIHR na stanowiskach wymienionych w sekcji 2 Aneksu, pod warunkiem że nie są oni obywatelami polskimi ani osobami posiadającymi prawo stałego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, przysługują takie same przywileje i immunitety na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak przedstawicielom dyplomatycznym na mocy Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, sporządzonej w Wiedniu dnia 18 kwietnia 1961 r. ODIHR będzie regularnie dokonywał przeglądu stanowisk wymienionych w sekcji 2 Aneksu i notyfikował Rządowi Rzeczypospolitej Polskiej wszelkie zmiany;

c) współmałżonkom pracowników ODIHR wymienionych w punkcie b) oraz ich dzieciom, przed osiągnięciem przez nie 21 roku życia lub 25 roku życia, jeżeli są studentami studiów stacjonarnych w uczelniach działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pozostają z pracownikiem ODIHR we wspólnocie domowej i są stanu wolnego, przysługują przywileje i immunitety przypisane tej kategorii osób na podstawie Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, sporządzonej w Wiedniu dnia

18 kwietnia 1961 r., jeżeli nie są oni obywatelami polskimi ani osobami posiadającymi prawo stałego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Postanowienia ustępu 3 nie odnoszą się do wykroczeń lub przestępstw związanych z naruszeniem przepisów o ruchu drogowym.

5. Przywileje i immunitety określone w ustępie 2 punkty f), g) oraz i) nie mają zastosowania do funkcjonariuszy OBWE będących obywatelami polskimi lub osobami posiadającymi prawo stałego pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Dodatkowo, oprócz przywilejów i immunitetów wymienionych w artykule 9 ustęp 2, funkcjonariusze OBWE niemający miejsca zamieszkania dla celów podatkowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, są zwolnieni z opodatkowania dochodów i majątku, zarówno ich samych, jak i członków ich rodzin pozostających z nimi we wspólnocie domowej, jeżeli dochody uzyskiwane są ze źródeł zagranicznych lub majątek jest położony poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

7. Wnioski o wize, jeśli są wymagane, składane przez funkcjonariuszy OBWE, którzy uczestniczą w pracach OBWE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, rozpatrywane będą w najszybszym dopuszczalnym terminie w istniejących ramach prawnych.

8. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej będzie traktował funkcjonariuszy OBWE z należyтым szacunkiem oraz podejmie wszelkie odpowiednie kroki w celu zapewnienia im bezpieczeństwa oraz zapobieżenia naruszeniom ich bezpieczeństwa osobistego, wolności lub godności.

9. OBWE zostanie niezwłocznie poinformowane o każdym przypadku aresztowania lub zatrzymania funkcjonariusza OBWE przez polskie władze. OBWE korzysta z prawa oddelegowania swojego przedstawiciela w celu odwiedzin aresztowanego lub zatrzymanego funkcjonariusza, rozmowy i korespondencji z funkcjonariuszem oraz zapewnienia mu opieki prawnej i medycznej, jeśli to uzna za konieczne.

Artykuł 10 Zrzeczenie się immunitetu

1. Przywileje i immunitety przyznane na mocy niniejszego Porozumienia są przyznawane wyłącznie z uwagi na interes OBWE, a nie dla osobistych korzyści poszczególnych osób. Wszystkie osoby, którym zostały przyznane przywileje i immunitety, są zobowiązane do poszanowania praw i przepisów obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Sekretarz Generalny OBWE starannie rozważy każdy wniosek Rzeczypospolitej Polskiej o uchylenie przyznanego immunitetu, także w

sytuacji, w której immunitet stanowiłby przeszkodę do prowadzenia postępowania. Każde zrzeczenie się immunitetu przez OBWE musi być wyraźne i udzielone odpowiednio przez:

- a) Sekretarza Generalnego OBWE w uzgodnieniu z Przewodnictwem OBWE - w odniesieniu do funkcjonariuszy podlegających Regulaminowi pracowniczemu i zasadom dotyczącym pracowników OBWE;
- b) Przewodnictwo OBWE - w odniesieniu do Sekretarza Generalnego OBWE, szefów instytucji, szefów misji oraz osobistych, specjalnych lub innych przedstawicieli powoływanych przez Przewodniczącego OBWE;
- c) Sekretarza Generalnego Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE - w odniesieniu do członków personelu Sekretariatu Międzynarodowego Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE lub ekspertów jego misji;
- d) Biuro Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE - w odniesieniu do jego Sekretarza Generalnego.

Artykuł 11 Postanowienia ogólne

1. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej nie będzie w sposób nieuzasadniony zakłócać wypełniania funkcji OBWE oraz wykaże wolę współpracy w związku z każdym zasadnym wnioskiem OBWE koniecznym do wypełniania jej funkcji.
2. Do wszelkich spraw w stosunkach między Stronami, które nie zostały wyraźnie uregulowane w niniejszym Porozumieniu, stosuje się odpowiednio Konwencję dotyczącą przywilejów i immunitetów Narodów Zjednoczonych, zatwierdzoną przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 13 lutego 1946 r.

Artykuł 12 Porozumienia dodatkowe

1. Strony mogą zawierać porozumienia dodatkowe, w tym w drodze wymiany not, które mogą być konieczne do realizacji niniejszego Porozumienia.
2. W przypadku utworzenia przez OBWE oddziału lub biura w Rzeczypospolitej Polskiej, niniejsze Porozumienie będzie stosowane także wobec takiego oddziału lub biura, a w razie potrzeby, Strony zawrą dodatkowe porozumienia dotyczące utworzenia takiego oddziału lub biura.
3. W celu umożliwienia przystąpienia funkcjonariuszy OBWE do polskiego systemu zabezpieczenia społecznego, może zostać zawarte porozumienie dodatkowe. Zasady udziału funkcjonariuszy OBWE w tym systemie zostaną

określone zgodnie z obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej przepisami oraz wewnętrznymi regulacjami OBWE.

Artykuł 13 Rozwiązywanie sporów

1. Spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszego Porozumienia będą rozwiązywane w drodze konsultacji lub w innym trybie uzgodnionym przez Strony.
2. OBWE określi sposoby rozwiązywania sporów z innymi podmiotami w Rzeczypospolitej Polskiej, wynikających z umów i sporów o charakterze cywilnoprawnym, których stroną jest OBWE.
3. OBWE określi sposoby rozwiązywania sporów między OBWE i jej funkcjonariuszami, którym ze względu na zajmowane stanowisko zostały przyznane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej immunitety, w przypadku gdy immunitet nie został uchylony.

Artykuł 14 Zmiany

Postanowienia niniejszego Porozumienia mogą podlegać przeglądowi za obopólną zgodą Stron. Konsultacje w celu zmiany niniejszego Porozumienia mogą odbywać się na wniosek każdej ze Stron. Wszelkie zmiany niniejszego Porozumienia muszą być dokonane w formie pisemnej. Zmiany wchodzi w życie w dniu otrzymania, drogą dyplomatyczną, przez OBWE pisemnego powiadomienia od Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, potwierdzającego zakończenie procedur wewnętrznych wymaganych w Rzeczypospolitej Polskiej do wejścia takich zmian w życie.

Artykuł 15 Rozwiązanie Porozumienia

Niniejsze Porozumienie zawarto na czas nieokreślony. Każda ze Stron może w dowolnym czasie rozwiązać niniejsze Porozumienie w drodze pisemnego wypowiedzenia skierowanego do drugiej Strony. Rozwiązanie Porozumienia nastąpi po upływie trzech miesięcy od otrzymania wypowiedzenia przez drugą Stronę.

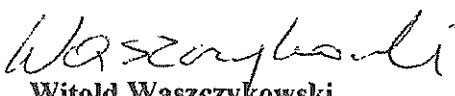
Artykuł 16 Wejście w życie

Niniejsze Porozumienie wchodzi w życie w dniu otrzymania, drogą dyplomatyczną, przez OBWE pisemnego powiadomienia od Rządu Rzeczypospolitej Polskiej potwierdzającego zakończenie procedur

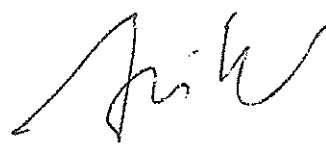
wewnętrznych wymaganych w Rzeczypospolitej Polskiej do wejścia niniejszego Porozumienia w życie.

Sporządzono w *Warszawie* w dniu *28.06.2017r.* w dwóch oryginalnych egzemplarzach, każdy w językach polskim i angielskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne.

**W imieniu
Rządu Rzeczypospolitej Polskiej**

**Witold Waszczykowski
Minister Spraw Zagranicznych**

**W imieniu Organizacji
Bezpieczeństwa i Współpracy
w Europie**

**Michael Georg Link
Dyrektor Biura
Instytucji Demokratycznych
i Praw Człowieka**

Aneks

Sekcja 1. Termin „funkcjonariusze OBWE”, w zakresie, o którym mowa w artykule 9 ustęp 1 punkt a) Porozumienia, odnosi się do: Sekretarza Generalnego OBWE, szefów instytucji i szefów misji OBWE oraz wszystkich członków personelu lub misji na szczeblu międzynarodowym bądź lokalnym, zatrudnionych na podstawie umowy bądź oddelegowania oraz pracujących na czas określony i krótkoterminowo, z wyłączeniem osób zatrudnionych w systemie godzinowym lub dziennym albo na podstawie umów, które nie przyznają im statusu funkcjonariusza OBWE zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Organizacji.

Sekcja 2. Lista stanowisk w ODIHR, w odniesieniu do których osobom je zajmującym, zgodnie z artykułem 9 ustęp 3 punkt b) Porozumienia, zostają przyznane takie same przywileje i immunitety na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak przedstawicielom dyplomatycznym na mocy Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, sporządzonej w Wiedniu dnia 18 kwietnia 1961 r.:

1. Dyrektor;
2. Pierwszy Zastępca Dyrektora;
3. Drugi Zastępca Dyrektora;
4. Zastępca Dyrektora Departamentu Administracji;
5. Starszy Doradca Polityczny/Szef Biura Dyrektora;
6. Doradca(y) Dyrektora;
7. Rzecznik Prasowy/Specjalista do spraw Mediów i Informacji Publicznej;
8. Dyrektor Departamentu Wyborów;
9. Zastępca Dyrektora Departamentu Wyborów;
10. Dyrektor Departamentu Demokratyzacji;
11. Zastępca Dyrektora Departamentu Demokratyzacji;
12. Dyrektor Departamentu Praw Człowieka;
13. Zastępca Dyrektora Departamentu Praw Człowieka;
14. Dyrektor Departamentu Tolerancji i Niedyskryminacji;
15. Zastępca Dyrektora Departamentu Tolerancji i Niedyskryminacji;
16. Starszy Doradca ds. Problematyki Społeczności Romów i Sinti - Szef Punktu Kontaktowego ds. Problematyki Społeczności Romów i Sinti.

Stwierdzam zgodność
fotokopii z oryginałem/odpisem

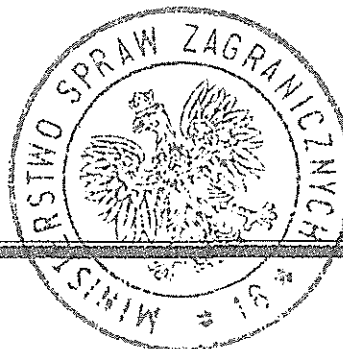
Zastępca Dyrektora

Warszawa, dnia 29/06/2017

Departament

Piotr Rychlik

Piotr Rychlik

ARRANGEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF POLAND
AND THE ORGANIZATION FOR SECURITY AND CO-
OPERATION
IN EUROPE

REGARDING THE STATUS OF THE ORGANIZATION FOR
SECURITY AND CO-OPERATION IN EUROPE IN THE REPUBLIC
OF POLAND

The Government of the Republic of Poland and the Organization for Security and Co-operation in Europe, hereinafter referred to as the "OSCE" represented by its Secretariat,

hereinafter each "a Party" and collectively "the Parties",

Having in mind the provisions of the Charter of Paris for a New Europe signed in Paris on 21 November 1990 and the Supplementary Document to give effect to certain provisions contained in the Charter of Paris for a New Europe,

Recalling the Decision of the Council of the Conference on Security and Co-operation in Europe (CSCE) at its Fourth Meeting on Legal Capacity and Privileges and Immunities, Rome, 1 December 1993,

Fully respecting OSCE principles and commitments as the basis for close co-operation between the OSCE and the Government of the Republic of Poland,

Desiring to consolidate their relationship and co-operation in the framework of the OSCE, in particular to enable the pursuit of mutually agreed activities of the OSCE in the Republic of Poland, including the implementation of concrete projects,

Ready to provide for an appropriate normative framework for such co-operation,

Acknowledging the willingness of the Government of the Republic of Poland to accord to the OSCE and its Officials appropriate privileges and immunities for the fulfilment of its activities in the Republic of Poland, taking into account the treatment enjoyed by the Office for Democratic

Institutions and Human Rights (ODIHR) since establishment of its seat in Warsaw,

Having regard to the generally accepted standards in this field, in particular of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations, adopted by the General Assembly of the United Nations on 13 February 1946 and the Vienna Convention on Diplomatic Relations done at Vienna on 18 April 1961,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1 Legal Personality and Capacity

1. For the purposes of the present Arrangement, the "OSCE" shall refer to the Organization for Security and Cooperation in Europe and specific structures as its decision-making bodies may establish for the implementation of decisions taken and tasks set by the OSCE participating States, such as the Secretariat, institutions, field operations, special representatives or other operational instruments of the OSCE, as well as the OSCE Parliamentary Assembly.

In particular, the provisions of the present Arrangement shall apply to ODIHR located in Warsaw and its staff.

2. The OSCE, OSCE institutions, including ODIHR, and OSCE missions, shall possess legal personality and legal capacity to perform their functions in the territory of the Republic of Poland, including the capacity to contract, to acquire and dispose of movable and immovable property, and to institute and to be a party to legal proceedings.

Article 2 OSCE Premises, Property and Assets

1. Any premises of the OSCE in the territory of the Republic of Poland shall be inviolable. Inviolability shall apply to the buildings, parts of buildings and the land, including installations and facilities made available, maintained, occupied or used by the OSCE in the territory of the Republic of Poland for the performance of its functions.

2. The Government of the Republic of Poland shall take all appropriate steps to protect any premises of the OSCE in the territory of the Republic of Poland against any intrusion or damage and to prevent any disturbance of the peace of the premises or impairment of the dignity of the OSCE.

3. The Government of the Republic of Poland undertakes to bear respectively the costs of the premises of ODIHR in Warsaw. The

financing will be concluded by the minister competent for foreign affairs of the Republic of Poland and the Director of ODIHR.

Article 3 Archives of the OSCE

The archives of the OSCE located in the territory of the Republic of Poland and by whomsoever held, and in general all papers and documents in whatever form belonging to it or held by it, shall be inviolable.

Article 4 Immunity from Jurisdiction and Execution

The OSCE, its property and assets located in the territory of the Republic of Poland and by whomsoever held, shall enjoy immunity from any form of legal process except insofar as in any particular case the OSCE has expressly waived immunity in accordance with Article 10 of the present Arrangement. It is understood that such waiver of immunity does not extend to any measure of execution, for which a separate waiver shall be necessary.

Article 5 Tax and Customs Exemptions

1. The OSCE, its assets, income and other property shall be exempt in the Republic of Poland from all direct taxes, and national, regional or municipal dues, except charges for public utility services.
2. The OSCE, its assets, income and other property shall be exempt from custom restrictions and duties on imports and exports in respect of articles imported and exported by the OSCE for its official use, including for OSCE's programmatic activities and projects. It is understood that articles imported under such exemption shall not be sold, leased or given away in the territory of the Republic of Poland except under conditions agreed with the competent authorities of the Republic of Poland.
3. Goods and services purchased in the territory of the Republic of Poland by the OSCE for its official use shall be exempt from the goods and services tax, excise duty or similar taxes or those that will replace them. Such exemption shall be applied on the terms provided for in the Polish laws and regulations.

Article 6 Facilities in Respect of Communications

The OSCE shall enjoy in the territory of the Republic of Poland for its official communications treatment not less favorable than that accorded by the Government of the Republic of Poland to any other international organization or any diplomatic mission in the matter of priorities, rates and

taxes on mails, cables, telegrams, radiograms, telephotos, telephone and other communications; and press rates for information to the press and radio. No censorship shall be applied to the official correspondence and other official communications of the OSCE.

Article 7 Flags and Symbols

The OSCE shall have the right to use OSCE symbols and flags for official purposes, including on any of its premises and vehicles, in the territory of the Republic of Poland.

Article 8 Representatives of OSCE Participating States

1. Representatives of the OSCE participating States and Partners for Cooperation attending OSCE meetings and meetings held under the auspices of the OSCE or taking part in the work of the OSCE in the territory of the Republic of Poland shall, while exercising their functions, enjoy the following privileges and immunities:

- a) Immunity from personal arrest or detention;
- b) Immunity from legal process in respect of words spoken or written and all acts performed by them in their capacity as representatives. This immunity continues after cessation of their functions;
- c) Inviolability of all papers and documents in whatever form;
- d) Exemption in respect of themselves and the members of family forming part of their household from travel and immigration restrictions, alien registration, and national service obligations in the territory of the Republic of Poland;
- e) The same privileges in respect of currency and exchange facilities as are accorded to diplomatic agents of foreign States;
- f) The same immunities and facilities in respect of their personal baggage as are accorded to diplomatic agents of foreign States;
- g) The right to use codes and to receive papers or correspondence by courier or in sealed bags.

2. Applications for visas, where required, from representatives of OSCE participating States attending OSCE meetings and meetings held under the auspices of the OSCE, or taking part in the work of the OSCE in the territory of the Republic of Poland, shall be dealt with as speedily as possible within the existing legal framework.

3. The provisions of paragraph 1 above shall apply to representatives of OSCE participating States other than those of the Republic of Poland.

Article 9 OSCE Officials

1. For the purposes of the present Arrangement "OSCE Officials" shall refer to:

- a) Categories of persons as identified in Section 1 of the Annex;
- b) Official representatives appointed by the OSCE Chairperson-in-Office;
- c) OSCE experts on mission;
- d) The Secretary General of the OSCE Parliamentary Assembly, members of its International Secretariat and its experts on mission.

2. Subject to paragraph 5 below, all OSCE Officials, while exercising their functions in the Republic of Poland, shall enjoy the following privileges and immunities:

- a) Immunity from legal process in respect of words spoken or written and all acts performed by them in their official capacity. This immunity continues after cessation of their functions;
- b) Inviolability of all papers and documents in whatever form;
- c) Exemption from taxation on the salaries, allowances, emoluments and indemnities paid to them by the OSCE or by the seconding authority in connection with the Official's service with the OSCE;
- d) Exemption from compulsory contributions to the Polish social security institutions on the salaries and emoluments paid to them by the OSCE or by the seconding authority in connection with the Official's service with the OSCE;
- e) Where applicable, exemption in respect of themselves and the members of the family forming part of their household from travel and immigration restrictions, alien registration and national service obligations in the Republic of Poland;
- f) The same privileges in respect of currency and exchange facilities as are accorded to diplomatic agents of foreign States;
- g) The same immunities and facilities in respect of their personal baggage as are accorded to diplomatic agents of foreign States;

h) For the purpose of all communications with the OSCE, the right to use codes and to dispatch or receive papers, correspondence or other official material in whatever form, by courier or in sealed bags;

i) The same protection and repatriation facilities with respect to OSCE Officials, their spouses, their dependent relatives and other members of their households as are accorded in time of international crises to members, having comparable rank, of the staffs of diplomatic missions accredited to the Republic of Poland;

j) The right, not later than twelve months from the moment of first taking up their posts at the OSCE, to import for personal use, free of tax, duty and other levies, prohibitions and restrictions on imports, their furniture and personal effects, including motor vehicles, in one or more separate shipments upon appointment or assignment in the Republic of Poland and to import necessary additions to the same household effects and export them upon separation from the OSCE.

Exemption will be granted for property that the OSCE Officials had used or owned for at least six months prior to relocation. Any furniture and personal effects including motor vehicles imported in accordance with this provision shall not be assigned to or used by a person other than a family member during twelve months from the date of import, unless customs duty and/or tax has been paid before end of that period.

Payment of customs duties and taxes due as the result of transfer or usage by others shall be the responsibility of the acquirer of any such furniture and personal effects, including motor vehicles;

k) Spouses and dependent relatives of the OSCE Officials, forming part of the household, shall have access to the Polish labour market in accordance with Polish law; insofar as they engage in gainful occupation, privileges and immunities shall not apply with respect to such occupation.

3. On the understanding that income taxation is solely regulated by paragraph 2 letter c) above and paragraph 6, in addition to the privileges and immunities specified in Article 9, paragraph 2:

a) The OSCE Secretary General, the OSCE Parliamentary Assembly Secretary General, the heads of OSCE institutions and the heads of OSCE missions, unless they are citizens or permanent residents of the Republic of Poland, shall enjoy in the territory of the Republic of Poland the same privileges and immunities as those granted to diplomatic agents under the Vienna Convention on Diplomatic Relations done at Vienna on 18 April 1961;

b) ODIHR staff members holding a position indicated in Section 2 of the Annex to this Arrangement unless they are citizens or permanent residents of the Republic of Poland, shall enjoy in the territory of the Republic of Poland the same privileges and immunities as those granted to diplomatic agents under the Vienna Convention on Diplomatic Relations done at Vienna on 18 April 1961. ODIHR shall regularly update Section 2 of the Annex and notify the Government of the Republic of Poland;

c) the spouses of ODIHR staff members specified in letter b), as well as their children under 21, or under 25 if they are full-time students at Polish higher education institutions and form part of the household and remain unmarried shall, providing they are not citizens or permanent residents of the Republic of Poland, enjoy those privileges and immunities specified for that category of persons by the Vienna Convention on Diplomatic Relations done at Vienna on 18 April 1961.

4. The provisions of paragraph 3 shall not apply to offences or crimes related to road traffic violations.

5. The privileges and immunities specified in paragraph 2 letters f), g) and i) shall not apply to the OSCE Officials who are citizens of the Republic of Poland or are its permanent residents.

6. In addition to the privileges and immunities specified in Article 9, paragraph 2, OSCE Officials, other than permanent residents for tax purposes in the Republic of Poland, shall be exempt from taxation on their income or property and that of the members of their families forming part of their households, insofar as such income is derived from sources outside the Republic of Poland or insofar as such property is located outside the Republic of Poland.

7. Applications for visas, where required, from OSCE Officials taking part in the work of the OSCE in the territory of the Republic of Poland, shall be dealt with as speedily as possible within the existing legal framework.

8. The Government of the Republic of Poland shall treat OSCE Officials with due respect and shall take all appropriate steps to provide them with safety and security, and to prevent any attack on their person, freedom or dignity.

9. The OSCE shall be promptly informed whenever an OSCE Official is arrested or detained by any Polish authority. The OSCE shall have the right to send its representative to visit the arrested or detained Official, to converse and correspond with the Official and to provide such legal and medical assistance as is deemed necessary.

Article 10 Waiver of Immunities

1. The privileges and immunities granted by this Arrangement are conferred solely in the interest of the OSCE and not for the personal benefit of the individuals themselves. All persons enjoying the privileges and immunities are obliged to respect the laws and regulations of the Republic of Poland.

2. The OSCE Secretary General will give careful consideration to any request of the Republic of Poland to waive an immunity granted, including in cases where the immunity would impede the course of justice. Any waiver by the OSCE must be expressed and given either by:

- a) The OSCE Secretary General, in consultation with the OSCE Chairmanship, in respect of Officials subject to the OSCE Staff Regulations and Staff Rules;
- b) The Chairmanship, in respect of the Secretary General, the heads of institutions, the heads of missions, and any personal, special or other representative appointed by the OSCE Chairperson-in-Office;
- c) The Secretary General of the Parliamentary Assembly, in respect of members of its International Secretariat of the Parliamentary Assembly or its experts on mission;
- d) the Bureau of the OSCE Parliamentary Assembly in respect of its Secretary General.

Article 11 General Provisions

1. The Government of the Republic of Poland shall not interfere unduly with the performance of the functions of the OSCE and shall co-operate with any reasonable request made by the OSCE necessary for performance of its functions.

2. For any matter not explicitly covered by the provisions of the present Arrangement, the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations, adopted by the General Assembly of the United Nations on 13 February 1946 shall apply *mutatis mutandis* in the relations between the Parties.

Article 12 Supplementary Arrangements

1. The Parties may enter into such supplementary arrangements, including by exchange of letters, as may be necessary to implement the present Arrangement.

2. In the event of the establishment of an OSCE presence/office in the Republic of Poland, the present Arrangement shall apply to the said presence/office, supplemented if necessary by specific arrangements to be agreed by the Parties for the hosting of such presence/office.

3. A supplementary arrangement may enter into force in order to enable participation of OSCE Officials in the national social security scheme of the Republic of Poland. Such participation shall be implemented in accordance with Polish laws and regulations and OSCE internal legislation.

Article 13 Settlement of Disputes

1. Disputes between the OSCE and the Republic of Poland concerning the interpretation or application of the present Arrangement shall be settled by consultations or any other mode of settlement agreed between the Parties.

2. The OSCE shall make provision for appropriate methods of settlement of disputes with third parties in the Republic of Poland arising out of contracts and disputes of a private law character to which the OSCE is a party.

3. The OSCE shall make provision for appropriate methods of settlement of disputes between the OSCE and its Officials who, by reason of their official position, enjoy immunity in the Republic of Poland, if such immunity is not waived.

Article 14 Amendments

The provisions of this Arrangement may be reviewed by mutual consent of the Parties. Consultations with a view to amending this Arrangement may be held at the request of either of the Parties. Any amendments to this Arrangement shall be made in writing. Any amendments shall enter into force upon receipt by the OSCE of the written notification from the Government of the Republic of Poland through diplomatic channels confirming the completion of the internal procedures required in the Republic of Poland for the entry into force of these Amendments.

Article 15 Termination

This Arrangement is concluded for an indefinite time. Either Party may, at any time, terminate the present Arrangement by written notification addressed to the other Party. Such termination shall become effective three calendar months after the date of receipt of the notification by the other Party.

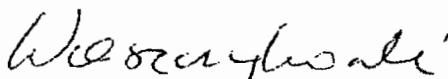
calendar months after the date of receipt of the notification by the other Party.

Article 16 Entry into Force

The present Arrangement shall enter into force upon receipt by the OSCE of the written notification from the Government of the Republic of Poland through diplomatic channels confirming the completion of the internal procedures required in the Republic of Poland for the entry into force of this Arrangement.

Done at Warsaw on 28.06.2017 in two originals, each in Polish and English language, with both texts being equally authentic.

**For the Government
of the Republic of Poland**

**Witold Waszczykowski
Minister of Foreign Affairs**

**For the Organization
for Security and Co-operation
in Europe**

**Michael Georg Link
Director of the Office
for Democratic Institutions
And Human Rights**

Annex

Section 1. "OSCE Officials", as referred to in Article 9, paragraph 1, letter a) of the Arrangement, shall refer to the OSCE Secretary General, the heads of institutions and the heads of missions and all international or local, contracted or seconded, fixed-term and short-term OSCE staff or OSCE mission members, excluding those persons employed on an hourly or daily basis or under contracts which do not entitle them to enjoy the status of "OSCE Official" under the OSCE's internal legislation.

Section 2. List of ODIHR staff members who, according to Article 9, paragraph 3, letter b) of the Arrangement, enjoy the privileges and immunities accorded to diplomatic agents on the basis of Vienna Convention on Diplomatic Relations done at Vienna on 18 April 1961:

1. Director;
2. First Deputy Director;
3. Second Deputy Director;
4. Deputy Head, Common Services Department;
5. Senior Political Adviser/Head of Director's Office;
6. Advisor (s) to the Director;
7. Spokesperson / Press and Public Information Officer;
8. Head, Elections Department;
9. Deputy Head, Elections Department;
10. Head, Democratization Department;
11. Deputy Head, Democratization Department;
12. Head, Human Rights Department;
13. Deputy Head, Human Rights Department;
14. Head, Tolerance and Non-Discrimination Department;
15. Deputy Head, Tolerance and Non-Discrimination Department;
16. Senior Adviser on Roma and Sinti Issues, Chief of CPRSI, Contact Point for Roma and Sinti Issues.

Stwierdzam zgodność

fotokopii z oryginałem/~~z oryginałem~~

Warszawa, dnia 29/06/2017

Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawno-Dyplomatycznego

Piotr Rychlik

Warszawa, 11 września 2017 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

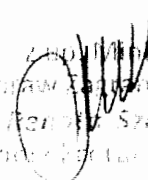
DPUE.920.1012.2017 / 5/AM

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w Rzeczypospolitej Polskiej oraz projektu ustawy o ratyfikacji Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w sprawie statusu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanego w Warszawie dnia 28 czerwca 2017 roku, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Porozumienie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Minister
Spraw Zagranicznych
Rzeczypospolitej
Polskiej